

Time: 3.00 hrs

Marks: 70

- N.B. : 1. All questions are compulsory.
2. All questions carry equal marks.

Q.1 Explain the meaning of Green Revolution and explain its merits and demerits.

OR

Discuss the agricultural policies in the post Green Revolution era.

Q.2 Explain the role of Krishi Vigyan Kendra in rural development.

OR

Describe the structure and functions of the Department of Agriculture, Government of Maharashtra.

Q.3 Define organic farming and explain its factors.

OR

Explain the concept of tissue culture and its importance.

Q.4 Explain the meaning of group farming and its importance.

OR

Explain the concept and importance of agro processing industry.

Q.5 Write short note **any Two** of the following.

- a) Causes of Green Revolution
- b) Functions of Indian Council for Agricultural and Research
- c) Certification of Organic Farming
- d) Bacterial manure

मराठी रूपांतर

वेळ: - ३.०० तास

गुण - ७०

- सूचना :- १. सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

प्र.१ हरितक्रांतीचा अर्थ सांगा व त्याचे गुण - दोष स्पष्ट करा.

किंवा

हरितक्रांतीनंतरच्या काळातील कृषीविषयक धोरणांवर चर्चा करा.

प्र.२ कृषी विज्ञान केंद्राची ग्रामीण विकासातील भूमिका स्पष्ट करा.

किंवा

महाराष्ट्र शासनाच्या कृषी विभागाची रचना व कार्ये विषद करा.

प्र.३ सेंद्रिय शेतीचा अर्थ सांगून त्याचे घटक स्पष्ट करा.

किंवा

ऊती संवर्धनाची संकल्पना स्पष्ट करून त्याचे महत्त्व सांगा.

प्र.४ गटशेतीचा अर्थ सांगून त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा.

किंवा

कृषी प्रक्रिया उद्योगाची संकल्पना स्पष्ट करा व महत्त्व सांगा.

प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.

- अ) हरितक्रांतीची कारणे
- ब) भारतीय कृषी संशोधन परिषदेची कार्ये
- क) सेंद्रिय शेतीचे प्रमाणीकरण
- ड) जिवाणू खते
